

Про «голландський аукціон» у форматі питання-відповідь

Питання: «Голландський аукціон» – що це і як працюватиме модель для продажу активів банків, що ліквідуються?

Відповідь: Голландський аукціон – це аукціон, на початку якого стартова ціна активу дорівнює його номінальній вартості. Під час торгів через однаковий проміжок часу ціна автоматично і покроково знижується на крок аукціону – 1%. Таким чином, упродовж дня торгів ціна може знизитися зі 100 до 20% від номіналу.

Кожен учасник аукціону може зупинити торги на прийнятному для себе рівні ціни, натиснувши кнопку «придбати». Це завершує автоматичне покрокове зниження ціни лоту.

Далі, за правилами «пілотного проекту», що реалізується у Фонді, іншим зареєстрованим учасникам аукціону дається час, щоб подати свою закриту цінову пропозицію (sealed-bid), яка має перевищувати ставку, на якій зупинилось зниження ціни.

Період для подання закритих цінових пропозицій починатиметься в однаковий час, незалежно від часу здійснення ставки: у період з 16:15 до 16:45 та триватиме 15 хвилин.

Приміром, навіть, якщо ставка зроблена об 11-й або о 13-й годині, – період подання закритих цінових пропозицій все одно розпочинатиметься тільки в період з 16:15 до 16.45.

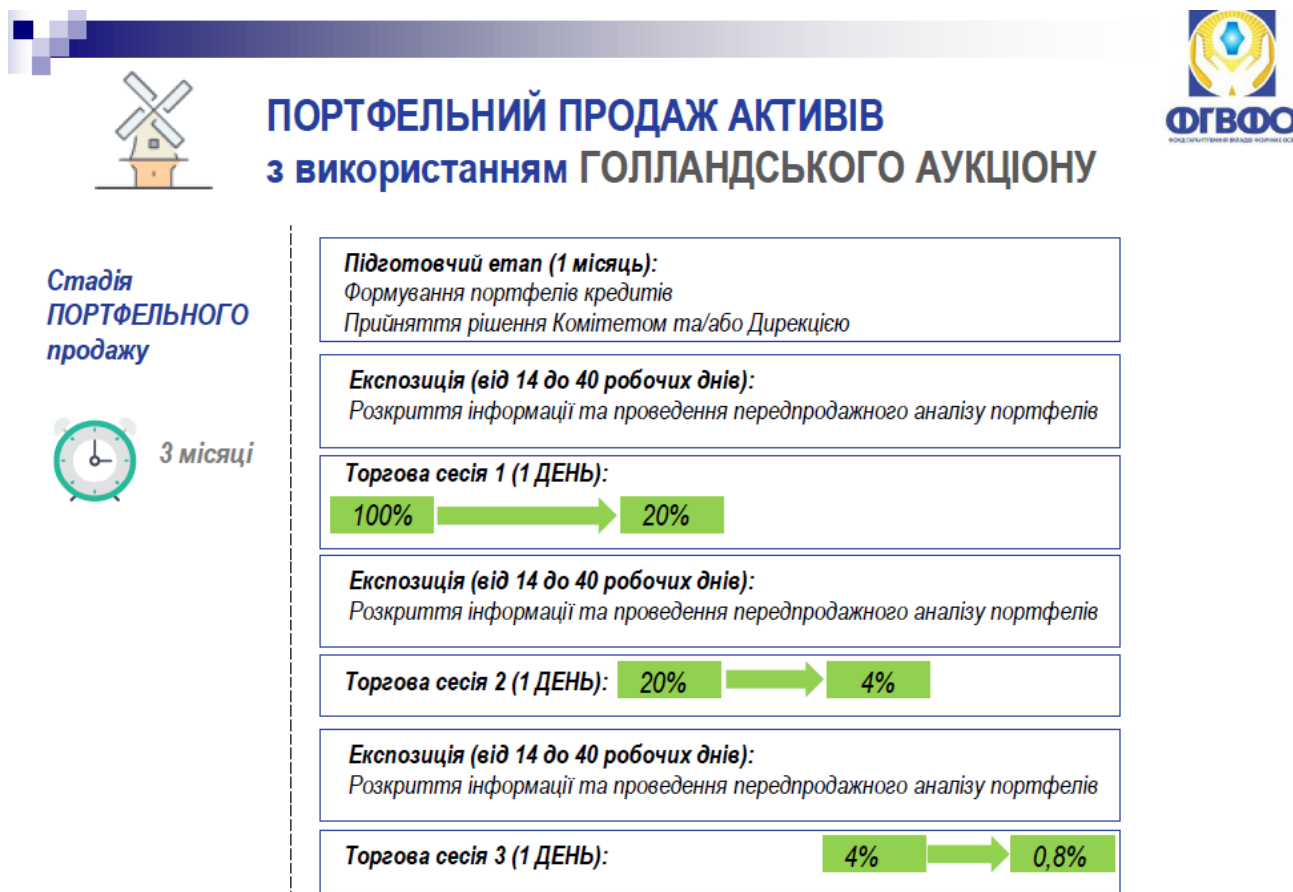
По завершенню етапу подання закритих цінових пропозицій, усі вони розкриваються і учасник, який зупинив автоматичне покрокове зниження ціни зробивши ставку, отримує право протягом визначеного періоду часу «перебити» щонайменше на один крок аукціону найбільшу закриту цінову пропозицію «суперника» і запропонувати свою останню ціну (best and final). Тільки за цієї умови його буде визнано переможцем. В іншому випадку переможцем аукціону визнається учасник, що запропонував найбільшу ціну за лот на етапі подання закритих цінових пропозицій. Якщо закриті цінові пропозиції відсутні, то переможцем вважається учасник, який зробив ставку та зупинив автоматичне покрокове зниження ціни.

До речі, за результатами аналізу існуючих у світі моделей продажу активів та різних типів аукціонів, проведеного за участі Київської школи економіки та професорів провідних закордонних університетів, було визначено, що запропонована модель аукціону, передбачена «пілотним проектом» Фонду, сприятиме підвищенню динаміки продажу активів та забезпечить можливість їх продажу протягом прогнозованого періоду часу.

Нагадаємо, Тимофій Милованов, PhD, Університет Пітсбургу та Київська школа економіки, Наталія Шаповал, МА, Київська школа економіки, Андрій Запечельнюк, PhD, Університет св. Андрія, Девід Хафман, PhD, Університет Пітсбургу, Ракеш Вора, PhD, Університет Пенсильванії та Олексій Соболев, CFA, ProZorro.Sale написали Меморандум, в якому дослідили поточний стан продажу проблемних активів через платформу ProZorro.sale та запропонували свої рекомендації, як підвищити її ефективність та доходи. З текстом документу можна ознайомитись – [тут](#).

Питання: Які активи Фонд гарантування запропонує на голландському аукціоні?

Відповідь: На першому етапі у рамках реалізації «пілотного проекту» для продажу на голландському аукціоні будуть запропоновані активи банків, строк ліквідації яких завершується протягом найближчих 6-9 місяців. Ці активи виставлятимуться на продаж одразу пулами, тому що з точки зору ціноутворення продавати їх індивідуально немає сенсу. Адже за кожним із них відбулися кілька циклів індивідуальних торгів, на які ринок не відреагував. Деталі «пілотного проекту» – [за посиланням](#).

Після проведення перших аукціонів із вищевказаними категоріями активів та вивчення практичних результатів їх реалізації за новою моделлю, поступово здійснюватиметься перехід інших категорій активів на нову модель за одночасного збереження чинної.

Питання: До якого рівня під час торгів знижуватиметься ціна?

Відповідь: Ідеологія ціноутворення буде така: стартова ціна встановлюватиметься на рівні номіналу, і в ході торгів вона поступово знижуватиметься до 20%. Зниження ціни відбуватиметься автоматично та покроково протягом робочого дня.

Якщо торги не відбудуться, окремі активи – передусім великі кредити корпоративних клієнтів – за рішенням Фонду можуть бути повторно виставлені на продаж за вищевказаною моделлю (100% – 20%), але не більш як два рази.

Якщо актив не продався, його буде знято з індивідуальних торгів. Надалі він реалізовуватиметься виключно у складі пулів, стартова ціна яких може бути встановлена на рівні номіналу компонентів пулу або 20% (мінімальна ціна компонентів пулу). Якщо пул не буде продано, наступна його стартова ціна буде встановлена на рівні мінімальної ціни на попередніх неуспішних торгах і знову покроково і автоматично знижуватиметься до 20% від стартової. Ця процедура повторюватиметься до моменту продажу пулів.

Важливий нюанс: прийнято рішення, що всі активи, які сьогодні продаються у роздріб, будуть один раз виставлені на індивідуальні торги за системою голландського аукціону (зі 100% від номіналу до 20% упродовж одного дня), незважаючи на рівень цін останніх торгів.

ПОРІГ МІНІМАЛЬНОЇ ЦІНИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ АКТИВІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПУЛІВ

ПОТОЧНА СИТУАЦІЯ

Попередні результати пілотного проекту (зниження зі 100% до 30%) свідчать про те, що лише незначна частина активів продається ВИЩЕ 30%

Більша частина активів по багатьох банках (Брокбізнесбанк, Форум, ВіЕйБі) вже торгується значно нижче 30%

Активний попит з'являється при зниженні вартості менше 25%
Додаткові аналітичні матеріали містяться в додатках*

ПРОПОЗИЦІЯ

Для залучення більшого кола потенційних покупців та стимулювання попиту рекомендується зниження рівня вартості для формування пулів до 20%

Питання: На аукціони виставлятимуться тільки кредити?

Відповідь: Ні, друга категорія активів, які торгуватимуться в роздріб, – основні засоби, майно, що перебуває на балансі банків. Ідеологія продажів буде така сама: автоматичне покрокове зниження упродовж дня ціни зі 100% номіналу до 20%.

Із непроданих у роздріб активів будуть сформовані пули. Стартова ціна таких пулів дорівнюватиме ціні компонентів пулу, а саме – 20% від їх номіналу.

Питання: За яким принципом групуватимуться активи, що не продалися в роздріб?

Відповідь: На сьогодні розглядається кілька підходів.

Один із можливих критеріїв, за яким можуть формуватися пули – групування за належністю до банку, тобто «один пул – один банк».

Інший сценарій, який зараз розглядається, - групування за регіональною ознакою активів – північ, південь, захід і схід.

Третій підхід передбачає групування за категоріями активів – приміром, якщо іпотечні кредити фізичних осіб не знайшли свого покупця в роздріб, вони формуватимуться в пули за критерієм належності до цієї категорії активів (іпотечні кредити фізичних осіб).

Питання: Який розмір буде у цих пулів активів?

Орієнтовна балансова вартість таких пулів, як планується, складатиме 200-400 млн грн. Обговорення обсягів пулів потребує виваженого підходу, щоб в усіх наших потенційних покупців була можливість брати участь в аукціонах.

Питання: Які відмінності голландського аукціону від традиційного можна очікувати? Навіщо запроваджується «голландський аукціон», яка мета пілотного проекту?

Відповідь: Використання голландського аукціону дозволить оптимізувати темпи реалізації активів банків, що ліквідуються. Задля того, аби у потенційних інвесторів був час на ознайомлення із активами, Фонд гарантування вирішив переглянути існуючі передпродажні строки експозиції активів. Під час голландських аукціонів на ознайомлення ринку з лотом відводиться від 14 до 40 робочих днів, залежно від категорії активу.

Крім того, знято обмеження щодо кількості учасників аукціону. За новою моделлю, аукціон буде вважатися таким, що відбувся, якщо участь у ньому візьме хоча б один учасник, який зробить ставку.

При цьому, ніхто з потенційних покупців не знатиме, скільки учасників загалом зареєструвалося на аукціон. А приєднатися до торгів можна буде у день аукціону, навіть після його початку.

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

ШВИДКИЙ ПРОДАЖ АКТИВІВ – ЗНИЖЕННЯ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ ФОНДУ

Швидке та прозоре зниження вартості активів з 100% до ринкової ціни, продаж активів з ймовірністю 99% протягом 4х місяців за ТРИ СЕСІЇ ТОРГІВ.

ЕФЕКТИВНЕ ТА ПРОГНОЗОВАНЕ В ЧАСІ ЗАКРИТТЯ БАНКІВ

Об'єднання усіх активів дрібних банків в портфелі на продаж, ліквідація банку протягом 6-ти місяців.

СТАНДАРТИЗОВАНІ УМОВИ ДЛЯ ВСІХ ТИПІВ АКТИВІВ, РІВНІ ТА ПРОЗОРІ УМОВИ ДЛЯ КОЖНОГО АКТИВУ

Уніфікація процесів виходу на ринок усіх категорій активів незалежно від строку ліквідації банку.

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОДАЖУ

Незворотне об'єднання активів в пули після досягнення мінімальної ціни на індивідуальних торгах (20%), стимул для підвищення активності роздрібних покупців

Питання: Чи очікуєте ви істотного збільшення пропонуваних до продажу активів із введенням голландських аукціонів?

Відповідь: Фонд гарантування ставить перед собою ціль – до кінця 2017 року виставити на продаж майже всі активи банків, що зараз перебувають у його управлінні. Використання голландського аукціону дозволить реалізувати більшість активів банків, що ліквідуються, до кінця 2018 року.

Питання: Коли можна очікувати початок проведення голландських аукціонів?

Відповідь: Документи, які регулюють проведення голландського аукціону, уже пройшли державну реєстрацію в Міністерстві юстиції. Так, умови «пілотного проекту» затверджено [Рішенням Виконавчої дирекції №3117, яке зареєстроване у Міністерстві юстиції \(№ 999/30867\)](#).

Доопрацьований регламент торгів уже найближчим часом також буде викладено у відкритий доступ.

Перші лоти уже сформовано. Перші торги, як планується, відбудуться уже у жовтні 2017 року.

Нагадаємо, за умовами «пілотного проекту», аукціони і надалі відбуватимуться виключно у системі ProZorro.Продажі. Відмінність від поточної моделі – автоматичне покрокове зниження ціни від початкової до ціни продажу відбуватиметься упродовж одного дня. Загалом, за день торгів ціна може знизитися зі 100 до 20% від номіналу. Натомість, буде збільшено строки експозиції активів: ринку на ознайомлення із лотами буде надано від 14 до 40 робочих днів.